

LABURPEN EXEKUTIBOA

ESPAINIA KANPO EKINTZARAKO

2025-2028

ESTRATEGIA

**Berezko nortasuna
duen kanpo-politika**

Kanpo Ekintzarako 2025-2028 Estrategia berria Espainiaren ibilbide-orria da, sakonki eraldatzen ari den nazioarteko inguruneari erantzuteko plan-teamenduak egiten dituen. Estrategia handizale eta errealista hau nazioarteko testuinguru berrira egokitzen da berezko nortasuna duen kanpo-politika baten bidez, irmoa dena gure interesen defentsan eta gizarte gisa definitzen gaituzten balioekiko konpromisoan. Espainiak munduan leku bat izatea helburua da, espainiarrek arrakastaz garatu ahal izan ditzaten bere bizitza-proiektuak, bere egunerokoan eragina duten erabaki asko gure mugetatik kanpo hartzen direla aitortuz.

Egoera berri honetan eragina dugula bermatzeko, Espainia saiatuko da herrialde gisa dituen **indarguneak** kanpo ekintza hobe baterako palanka bihurtzen, mundu bidezkoagoa, egonkorragoa eta seguruagoa lortze aldera. Horien artean, hauek nabarmendu behar dira: nazioartekotuta eta hazkundera dagoen ekonomia; energia berriztagarrien arloko lidergoa; gizarte irekia, askotarikoa, europeista eta tolerantea; gure hizkuntzetan eta kultura-industrietan oinarritutako eta goraldian dagoen botere biguna eta kokapen geografiko pribilegiatua, gure nazioarteko proiektzioa eta posizioa finkatzen jarraitzen laguntzen digutenak.

Garai ziurgabeak bizitzen ari gara, **bakearen eta nazioarteko ordenaren hauskortasunak baldintzatutako aroan**. Errusiak Ukraina inbaditu zuteneko hirugarren urteurrena izango da 2025ean eta, gainera, indarkeria areagotzen ari da gure ingurune estrategikoan, Sahelitik Ekialde Hurbilera. Gaur egun, munduak boterea konfiguratzeko duten faktoreen banaketan dauden aldaketan ondoriozko erronka handiei egin behar die aurre, ezegonkortze-ondorioekin.

Testuinguru honetan, hiru desplazamendu sistemikok aldatu dute nazioarteko testuinguruaren definizioa eta horrek gure kanpo ekintza ingurubar berrietara egokitzeko eskatzen du.

Erronka horietako lehenengoa da arauetan oinarritutako ordena batetik botere-logikak gailentzen diren dinamiketara igarotzea. Nazioarteko zuzenbidea higatzea, gatazkak areagotzea eta zigorgabetasuna haztea mehatxu serioak dira bakerako eta egonkortasunerako. Desplazamendu horrek behartzen du Espainia kanpo ekintza estrategikoagoa abian jartzera, helburutzat multilateralismoaren eta nazioarteko zuzenbidearen defentsa hartzen duena.

Bigarrenik, Espainiak zatiketa ekonomikoko eta lehia estrategikoko testuinguru bati egin behar dio aurre. Maila ekonomikoan, globalizazioari datxekion eraginkortasuna lehenestetik, erresilientzia

bilatzera eta arriskuak arintzera pasatu da, merkataritza- eta inbertsio-esparruak berriro ere definituz. Eraldaketa horiek Espainiari eskatzen diote bere ekonomiaren izaera irekia elkartzeko segurtasun ekonomikoan enfasi handiagoa jartzearekin.

Azkenik, gizarte demokratikoei askotariko erronkak gairatzen behar dituzte. Egonkortasun demokratikoa mehatxatzen duen eta adostasunen apurketa bultzatzen duen desinformazioaren goraldiak baldintzatutako polarizazio-klima honetan, Espainiak jarraitu behar du gizarte ireki eta inklusiboen aldeko apustua egiten, barne-kohesioa zainduz, nazioarteko proiektzioaren oinarri gisa.

Kanpo Ekintzarako 2025-2028 Estrategiak nazioarteko agertokiaren eraldaketa horiei erantzuten die zeharkako hiru jarduketa-printzipioen bidez, helburutzat dutenak bermatzea **(A) Europa indartua; (B) Espainia konprometitua eta (C) bakea eta segurtasuna eraikitzen dituen Espainia**.

Europa indartua

Espainiarren interesak defendatzeko, gaur egun, gure erantzuna, lehenik eta behin, europarra izan behar da. Espainiako gizartearen europeismo sakonetik abiatzen da, eta munduko ordena berriro konfiguratzeko prozesuan pisu erabakigarria izateko modu bakarra Europa mailan jardutea denaren ziurtasunetik. Horregatik, Europar Batasunaren egonkortasunean, erresilientzian eta eraginkortasunean lagundu behar dugu. Horrela, bizi ditugun krisialdi anitzetan aurrean, **Europak erantzun handizalea eta ausarta eman behar du.**

EBk, azkenengo urteotan, hiru shock jasan ditu — pandemia, Errusiaren eraso eta energia-krisia — eta horiei modu eraginkorrean eta koordinatuan erantzuten jakin izan du. Orain, erronka esnaera estrategiko hau finkatzea da, Europar Batasuna benetako **eragile geopolitiko** gisa finkatzea lortzeko. Gure etorkizun politiko, ekonomiko eta teknologikoaren kontrola mantentzeak kolektiboki erabaki zailak hartzeko eskatzen du. Epe luzera pentsatu behar dugu; hobeto eta azkarrago eta, batez ere, elkarrekin lan egin behar dugu, europar gisa.

Espainiak politika komunetan eta horien finantziazioan jauzi kualitatiboa ematea aldeztzen du, erakunde-eraldaketarekin bat egingo dena. Helburu horrekin, aurrekontu europar handizaleagoa lortzeko lan egingo dugu, gure ekiteko eta erantzuteko gaitasuna ziurtatzen duena; halaber, erabakiak hartzeko prozesua erreformatuko da, gehiago kualifikatua kanpo-politika bezalako eremu berrietara hedatuko duena, ekintza europarraren paralisia saihesteko. Espainiak EBren handitzeko

prozesua babestuko du; horrekin batera, batasunaren erreforma errealistak egin behar dira, aurrera egitea eta prestatzea ahalbidetzen digutenak, Estatu Kide gehiagorekin operatze aldera.

Era berean, **bere segurtasunaren gaineko erantzukizun handiagoa hartzen duen Europa** baten alde egiten dugu. Autonomia estrategiko ireki europarra segurtasunaren kontzeptu integratu batean oinarritu behar da, defentsa tradizionaletik haragoko beste eremu batzuk barne hartzen dituena. Autonomia hori gaitasun eta baliabide kolektibo gehiagoren bidez indartu behar dugu, barne hartuz Europaren defentsaren oinarri teknologiko eta industrialaren garapen handiagoa. Mundu gatazkatsua baten aurrean, Europaren kanpo ekintzaren koordinazioa handitu behar da, gure politika eta aurrekontu esfortzuen efektuak areagotzeko. Horren baitan sartzen da gure bazkide globalekiko elkarrekintzaren hobekuntza, parekoen arteko elkarketan eta Europaren eredugarritasunean oinarritutakoa. Ildo beretik, berebizikoa da Estatu Kideen arteko konbergentzia estrategiko handiago baterantz aurrera egitea, zehazki, Europaren segurtasunerako mehatxuen pertzepzioan eta 360 graduko logika batekin.

Egungo erronken aurrean, gizarte-kohesioa, agindu etikoa eta ekitate-agindua ez ezik, aktibo estrategikoak ere garrantzitsuak dira; berme bat da gure segurtasunarentzat, kanpo-eragileak gizarte demokratikoetako zatiketak instrumentalizatzen saiatzen ari diren une honetan. Horregatik, Espainiak kohesio-politika eta europarren arteko batasuna sustatuko ditu Erasmus+ bezalako politiken bidez eta, gainera, **Gizarte-eskubideen Europako Oinarrian sakontzea babesten jarraituko du.**

Europaren kanpo-proiektzioa ezinezkoa da bote-re-oinarri irmorik gabe, baita maila ekonomikoan ere. EBk gure lehiakideekiko berrikuntza-arrakala gaingitu behar du etorkizuneko ekonomia definituko duten sektoreetan. Zentzu horretan, Espainiak gure lehiakortasuna handitzeko lan egingo du, apustu argia eginez trantsizio ekologiko, digital eta sozial hirukoitzaren alde, Europaren hazkunde ekonomikoaren katalizatzaile gisa, berriro ere industrializatzea sustatuz, Merkatu Bakarrean sakonduz, Banku Batasuna amaituz eta euroaren nazioarteko papera indartuz.

Hala eta guztiz ere, ekonomiaren zatiketa gero eta handiagoak behartzen gaitu segurtasun ekonomikoaren ikuspegia txertatzera erabakiak hartzeko prozesuan, arriskuak murrizte aldera. Interdependentsiak jaurtitzeko arma gisa erabiltzearen eta merkataritzari jarritako oztopoak ugaritzearen ondorioz, beharrezkoa da eraginkortasunaren eta segurtasunaren arteko aukera berriro ere

ebaluatzea, arreta gehiago jartzeko azkenengoan. Horrez gain, termino ekonomikoetan, EB da munduko eskualderik irekiena; beraz, joera protekzionisten eragina kaltegarriagoa izan liteke. Ildo horretatik, Espainiak hau proposatzen du: zaurgarritasun eta mendekotasun kritikoak murriztea, gure hornidura-kateen segurtasuna eta funtsezko teknologia eta lehengaietarako sarbidea bermatuz; mehatxuak aurreratzea eta tresna gehiago lortzea presio ekonomikoei aurre egiteko eta gure bazkide komertzialen sarea handitzea, gehiago eta eragile fidaagarri gehiagorekin merkaturatzeak gure autonomia handitzen duelako.

Espainia konprometitua

Alde anitzeko erakundeak une kritiko batean daude. Mundu mailako lehia geostrategiko handiagorako joerak alde anitzeko lankidetzaren aurkakoak dira, hain zuzen ere, inoiz baino beharrezkoagoa denean. Esparru honetan, gure lehenbiziko helburua alde anitzeko sistema zaintzea, erreformatzea eta indartzea da; izan ere, horren paralisiak edo eraginkortasunak baldintzatuko du erronka globalei erantzuteko dugun gaitasuna, klima-aldaketa edo pandemien prebentzioa bezalako erronkek eragin erreala dutelako herritarren. Espainiak erdietsitako lorpenak zaintzea defendatzen du, paper aktiboa izanez alde anitzeko sistemaren baitan; horrez gain, defendatzen du egungo egiturak erreformatzea, egungo nazioarteko gizartearen osaera islatzen duen inklusibitate handiagoaren alde eginez.

Esparru multilateralean gure ekintza indartzeko, Espainiak aurrera egingo du **giza eskubideen babesean eta sustapenean, nazioarteko finantza-eta ekonomia-gobernantzaren erreforman, gobernantza teknologiko etiko eta arduratsu baten diseinuan eta gure kanpo politika feministaren errefortzuan**. Modurik ez dagoenean erronka horiei eraginkortasunez eta **maila multilateralean** aurre egiteko, lankidetzaren mekanismo malguak sustatuko dira, partekatutako interesen inguruan aurreratzea ahalbidetzen digutenak. Halaber, Espainiak **migrazio erregularra, ordenatua eta segurua** sustatuko du, definitzen gaituzten humanitate eta erantzukizun printzipioei uko egin gabe eta ziur gaude gure dinamismo ekonomikoa eta ongizate-ereduaren jasagarritasuna, neurri batean, migrazioaren menpe daudela.

Solidaritate-krisialdiko egoera honetan, munduak garapenerako lankidetzaren gehiago behar du, ez gutxiago. Espainiak garapenerako lankidetzaren eta ekintza humanitarioaren aldeko apustua egiten jarraituko du, erronka kolektiboak aurre egiteko berebiziko tresna gisa. Espainiak jarraituko

du **trantsizio ekologikoaren** lidergoa izaten, diplomazia berdearen bidez eta **klima-larrialdiaren aurkako borrokaren bidez**, gure kanpo-ekintza-aren ardatz nagusi gisa. Esparru honetan, **deskarbonizazio lehiakorren alde** egingo da, abagune bat delako gure industriarentzat; deskarbonizazio horrek, klima-neutraltasuneko helburuekin batera, bidezko trantsizioa egiten dela ziurtatuko du, etorkizuneko sektoreen aldeko apustua egiten dugun bitartean.

Bakea eta segurtasuna eraikitzen dituen Espainia

Espainiaren erantzunak ezin du gure herritarren **segurtasuna** ahaztu. Horrek **mundu konplexuago batera egokitzeko eskatzen du**, zeinean Europak azkenengo hamarkadetan izandako bakearen dibidendua galdu du. Testuinguru berriak Espainia eta Europa behartzen ditu erantzukizun-kuota handiagoak hartzera bere gain bere defentsaren arloan, baita segurtasun partekatuan gehiago laguntzera ere, segurtasun-hornitzaileak direlako EBren, NATOren eta Nazio Batuen esparruan. Espainia saiatuko da armamentuak kontrolatzeko, horiek ez ugaritzeko eta desarmatzeko arkitektura indartzen eta terrorismoaren aurkako borrokan konprometituta jarraituko du.

Aldi berean, Espainiak nazioarteko zuzenbidearen defentsaren koherentziatik bakea eraikitzea bilatuko du, inguruabar eta gatazka guztietan, nazioarteko zuzenbide humanitarioko arauak betetzen direla zainduz. Zentzu horretan, jarraituko dugu nazioarteko auzitegiak babesten zigorgabetasunaren aurkako borrokan eta Espainiaren gaitasunak indartzen bitartekaritza-eragile gisa.

Gainera, gure erresilientzia demokratikoa indartu behar dugu. Aurrekaririk gabeko interkonexioak bereizitako garai honetan, paradoxikoki, banatuta gaude. Algoritmo-alborapenak, informaziorik ezaren hazkundera eta gorroto-hitzaldiaren goraldia ez dira erronka tekniko hutsak, baizik eta gizarte-kohesiorako mehatxuak, gure zaugarritasuna areagotzen dutenak erradikalizazioaren eta kanpoko injerentziaren aurrean. Desarauek planteatzen dituen arriskuen aurrean, Espainiak gardentasun handiagoa defendatzen du, baita plataforma teknologikoen neutraltasuna eta kontu-ematea ere. Halaber, defendatzen ditu pertsona eta eskubideetan zentratutako ikuspegi eta nazioarteko koordinazio handiagoa. Baina kanpo ekintza eraginkorra hedatu ahal izateko, Espainiak barne-kohesioa zaindu behar du eta, horretarako, herritarren eskariei erantzun behar die, desberdintasunaren eta erronka demografikoaren aurkako borrokan aurrera eginez.

Espainia munduan

Espainiaren kanpo ekintza eskualdez eskualde hedatzen jarraituko da, dimentsio euroatlantikoaren eta mediterraneoaren alderdi bikoitzarekin, eta bere proiektzio globalaren bidez.

Egungo egoerak inoiz baino gehiago eskatzen du **gure ingurune estrategikoan inbertitzeko**, zeinean gatazka ugari pilatzen diren: Saheletik Ekialde Hurbilera, Ukrainiatik pasatuz. Horrek esan nahi du arreta berezia jarri behar dugula gure ondoko bizilagunengan eta gure bizilagunen bizilagunengan. Hau da, zentzu zabalean gure ingurua osatzen duten herrialdeengan, Ekialdeko Europatik Mendebaldeko Afrikara, Afrikako Iparraldea eta Ekialde Hurbila, **bertan sortzen baitira Espainiaren segurtasunari eta oparotasunari zuzenean eragiten dieten erronka asko**. Erronkei erantzuteko eta espazio honek eskaintzen dituen abaguneak baliatzeko, hurrengo urteetan, **Espainiak bere hedapen diplomatikoa indartuko du** eremuan bertan, gure ingurune estrategikoan erabateko estaldura lortu arte; horrekin batera, elkarrekintza politikoa indartuko du eta bere babesa eskainiko die gure bizilagunen gobernantzaren, segurtasunaren eta ekonomiaren garapenari.

Europa gehiago, EBtik harago. Espainiak gure bazkide europarrekiko alde biko harremanak finkatzea proposatzen du; **Ukrainiari** bere burujabetzaren defentsan eskaintako **babes integrala** mantentzea eta **Mendebaldeko Balkanen** eta gainerako herrialde hautagaien atxikipen-prozesuetan laguntzea.

Latinoamerika eta Karibea elementu etengabeak dira Espainiaren identitatean eta kanpo-ekintzan. Azkenengo urteotan, Espainiak agenda europarraren erdigunean jarri du Latinoamerika; izan ere, 2023an, EBren Kontseiluaren Espainiako Presidentetzan zehar, zortzi urtetan lehenbiziko UE-CELAC Gailurra ospatu zen. Gainera, etengabeko bultzada eman zaie MERCOSUR, Txile eta Mexikorekiko akordioei, aldi biko agenda betea mantendu den bitartean. Hurrengo lau urteetan, xedea da esfortzu hori bikoiztea eta Espazio Iberoamerikarra indartzea. Balio komunetan eta baterako interesetan oinarrituz, Espainiak eskualdearekin batera lan egingo du, gure eragin kolektiboa areagotzeko alde anitzeko foroetan eta agenda globalaren eztabaida handietan. Era berean, zatiketa ekonomikoko agertoki honetan, elkarrekiko onuragarriak diren harreman ekonomiko ekitatiboetan sakondu nahi dugu.

Arro mediterraneoko herrialdeekiko harremanak indartuko dira **Magreben eta Ekialde Hurbilean**, gure hegoaldeko bizilagunen bakearen eta egonkortasunaren aldeko apustu irmoa eginez.

Espainiak **lpar Amerikarekiko harreman estuak** mantentzeko lan egiten jarraituko du, elkarriketan oinarrituz. Hala, **Afrikarekiko harremanaren jauzi kualitatiboan** inbertitzen jarraituko da, Espainia-Afrika 2025-2028 Estrategia berria ezarritik eta arreta berezia jarritik **Mendebaldeko Afrikan**. Gainera, Asia-Pazifikoan azterna sakonagoa edukitzearen aldeko apustua egingo da, eskualderako estrategia berri baten bidez, ahaztu gabe gure presentzia finkatu behar dugula **Hegoaldeko Kaukason eta Erdialdeko Asian**. Eremu geografiko horietako bakoitzean, Espainiak bere kultura eta hizkuntzen sustapena indartuko du, gure kanpo-proiektzioaren aktibo gisa.

Estrategia honek ezartzen dituen lehentasunak eta helburuak bete ahal izateko, beharrezkoa da hausnarketa-prozesu bat abiaraztea Espainiaren **kanpo ekintzaren tresnak aipatutako erronketa egokitzearen inguruan**. Lehenik eta behin,

bere helburua izango da gure kanpo-zerbitzua prestatzea, egoera berri honetan, espainiarren interesei hobeto erantzuteko, gure hedapen diplomatikoa egokituz egungo premietara, lan-tresnen eraldaketa digitalaren bidez eta gure giza-kapitala prestatuz eta horretan inbertituz, gure kanpo ekintzaren bizkarrezurra baita. Espainiaren proiektzioa indartzeko, funtsezkoa izango da atzerrian bizi diren hiru milioi espainiarren esperientzia eta ezagutza hobeto baliatzea.

Azkenik, ezin dugu ahaztu **kanpo-ekintza denok inplikatzeko gaituen ataza bat dela**: Estatuko botere guztiak, Espainiako administrazio publikoak eta gizarte zibila bera, atzerrian dauden espainiarrak barne. Horregatik, lanean jarraituko dugu inplikaturako eragile guztiekiko koordinazioa hobetzeko, bere ezagutza eta eskarmentuarekin, kanpo-ekintzaren diseinua aberasten lagun dezaten, **Estatu eta herrialde ekintza gisa**.